

Asociace
soukromého
zemědělství ČR

Lokální zemědělství s přímou distribucí základních potravin jako jedna z cest k minimalizaci potravinového odpadu

Mgr. Ing. Jaroslav Šebek
Asociace soukromého zemědělství ČR

Konference
Potravinový odpad: monitoring, prevence a příklady dobré praxe
24. 10. 2022, Akademie věd ČR

Lokální podnik = z 90% Rodinná farma

Jsou nosným prvkem potravinové
bezpečnosti a udržitelného rozvoje.

Přirozeně zajišťují udržitelné a pestré
hospodaření.

Tvoří dlouhodobě funkční a efektivní
vztahy podnikatelskými i
nepodnikatelskými subjekty a konečnými
spotřebiteli.

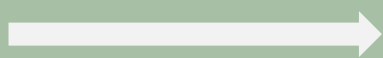
Několik tvrzení k potravinovému odpadu...

1. Jde zejména o důsledek blahobytu a změně vztahu k potravině.
2. Jeho tvorbu má každý jednotlivec ve svých rukou. Problém tedy nejde vyřešit bez něj a není tedy jen otázkou státu nebo pouze byznysového prostředí.
2. Závazky států na snížení potravinového odpadu jsou fajn, ale naplnit se dají hlavně změnou přístupu každého z nás.
3. Chování k neanonymnímu jídlu je jiné. Vyhazuje se méně. Cena potravin musí být adekvátní.
4. Strategie z vidlí na vidličku – již vychází více z reality, ale nesmí se zvrhnout v další byrokracii.
5. Datum spotřeby/minimální trvanlivost – jako výraz plošně rigorózního přístupu k potravině. Je to živá věc – proto přístup k ní nesmí být paušální.
6. Přísnější normy, obaly nebo stále dokonalejší označování nemohou nahradit bezpečnost potravin ani vyřešit informovanost a ani nahradit vztah k nim.
7. Méně článků v celém podnikatelském řetězci = vyšší kvalita, čerstvost, obsah vitamínů = snížení potřeby potravin a tedy i odpadu. Současně větší odměna pro skutečného původce potravin – lokálního zemědělce.

Kdo nejlépe zabezpečuje lokální produkci potravin? Lokální farmy.

Zajišťují:

- nejefektivnější, nejšetrnější a nejbezpečnější výrobu a zpracování základních potravin
- regionální potraviny z tuzemských surovin od konkrétního farmáře – neanonymní původ /síla dobrého jména výrobce
- potraviny produkované a prodávané v bezprostředním okolí farmy
- prodej konečnému zákazníkovi: prodej ze dvora, e-shopy, farmářské trhy, prodejní automaty na farmách, apod.

minimalizace potravinového odpadu

Další benefity: plošná dostupnost a rozložení rizika, omezení nevhodné manipulace s potravinou (strojní úpravy, skladování, opakované přesuny).

Zákazníci jsou dnes pod vlivem marketingu, nikoli skutečné potřeby – nekupujeme jen to, co skutečně potřebujeme.

Lokální prodej potravin

Podpora lokálního prodeje přímo od farmářů
Farma Ráječek, která dodává čerstvou zeleninu v okolí Brna

Prevence předcházení vzniku potravinového odpadu

Podpora zpracování vlastní produkce a přímého prodeje

Prevence předcházení vzniku potravinového odpadu

Vzdělávání mladé generace na rodinných farmách – vytvářet vztah k jídlu, vidět, jak vzniká

Prevence předcházení vzniku potravinového odpadu

Lokální farmy také umí přeměnit (a ihned využít)
potravinový odpad na:

Energii a teplo

Hnojivo - kompost

Systémová doporučení od sedláků z ASZ ČR

Přechod na lokálnější zemědělství včetně zpracování a prodeje

Přechod na generačně provozované zemědělství

Přechod na zemědělství spojené s regionem a jeho obyvateli

Svůj nesporný význam má tržní prostředí, osvěta, edukace, legislativa.

Lokální zemědělství - samonosný prvek potravinové bezpečnosti a udržitelného rozvoje – základním předpokladem je svoboda rozhodování v konkrétním místě – operativní nakládání se surovinou, polotovarem i finálním výrobkem, popř. využitím odpadu

!!!! Cílem ALE není nahradit současnou potravinářskou a prodejní strukturu – ale pouze doplnit jí o vhodné a přirozené cesty, jak dostat základní potraviny nejjednodušší cestou ke spotřebitelům.

Děkuji za pozornost